

MAT-20400 Vektorianalyysi
Tentti 12.1.2009

- Ei laskinta eikä taulukkokirjoja. Kaavaliite on ohessa.
- Kirjoita jokaiseen vastauspaperiin nimesi ja opiskelijanumerosi.
- Jos sinulla on **bonuspisteitä periodilta 1/2008–9**, niin merkitse vastauspaperiin ”Periodi 1”. (Periodin 2/2008–9 bonuspisteet samoin kuin kaikki aiemmin suoritettut harjoituspaketit otetaan huomioon automaattisesti.)

1. Laske käyräintegraali

$$\int_C (x^2 - y + 3z) ds,$$

missä C on jana pisteestä $(0, 0, 0)$ pisteeseen $(1, 2, 1)$.

2. Laske kentän $\mathbf{F}(x, y, z) = z^2\mathbf{i} + x\mathbf{j} - 3z\mathbf{k}$ vuo pinnan

$$S = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : z = 4 - y^2, 0 \leq x \leq 1, z \geq 0\}$$

läpi ylöspäin.

3. Laske kentän $\mathbf{F}(x, y, z) = xy\mathbf{i} + 4y\mathbf{j} + xz\mathbf{k}$ vuo pallopinnan $x^2 + y^2 + z^2 = 9$ läpi origosta poispäin.

4. Olkoon $\mathbf{F} = (-y + z)\mathbf{i} + (x - z)\mathbf{j} + (x - y)\mathbf{k}$ ja

$$S = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : z = 4 - x^2 - y^2, z \geq 0\}.$$

Totea Stokesin lauseen

$$\oint_{\partial S} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \iint_S (\nabla \times \mathbf{F}) \cdot \mathbf{n} dS$$

paikkansapitävyys tässä tapauksessa laskemalla lauseen molempien puolien integraalit.

MAT-20400 Vektorianalyysi, kokeen kaavaliite

1. (1) $\nabla \times \nabla f = \mathbf{0}$
 (2) $\nabla \cdot (\nabla \times \mathbf{F}) = 0$
 (3) $\nabla(\mathbf{F} \cdot \mathbf{G}) = \mathbf{F} \times (\nabla \times \mathbf{G}) + \mathbf{G} \times (\nabla \times \mathbf{F}) + (\mathbf{F} \cdot \nabla)\mathbf{G} + (\mathbf{G} \cdot \nabla)\mathbf{F}$
 (4) $\nabla \cdot (\mathbf{F} \times \mathbf{G}) = \mathbf{G} \cdot (\nabla \times \mathbf{F}) - \mathbf{F} \cdot (\nabla \times \mathbf{G})$
 (5) $\nabla \times (\mathbf{F} \times \mathbf{G}) = \mathbf{F}(\nabla \cdot \mathbf{G}) - (\mathbf{F} \cdot \nabla)\mathbf{G} + (\mathbf{G} \cdot \nabla)\mathbf{F} - \mathbf{G}(\nabla \cdot \mathbf{F})$
 (6) $\nabla(fg) = (\nabla f)g + f\nabla g$
 (7) $\nabla \cdot (f\mathbf{G}) = (\nabla f) \cdot \mathbf{G} + f(\nabla \cdot \mathbf{G})$
 (8) $\nabla \times (f\mathbf{G}) = (\nabla f) \times \mathbf{G} + f(\nabla \times \mathbf{G})$
 (9) $\nabla[h(f(\mathbf{r}))] = h'(f(\mathbf{r}))\nabla f(\mathbf{r})$
2. $\int_C f ds = \int_a^b f(\mathbf{r}(t))\|\mathbf{r}'(t)\| dt$
3. $\int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \int_a^b \mathbf{F}(\mathbf{r}(t)) \cdot \mathbf{r}'(t) dt = \int_C \mathbf{F} \cdot \mathbf{T} ds = \int_C P dx + \int_C Q dy + \int_C R dz$
4. $\oint_{\partial R} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \iint_R \left(\frac{\partial Q}{\partial x} - \frac{\partial P}{\partial y} \right) dx dy$
5. $\iint_S f dS = \iint_R f(\mathbf{r}(u, v))\|\mathbf{r}_u(u, v) \times \mathbf{r}_v(u, v)\| du dv$
6. $\iint_S f dS = \iint_R f(x, y, z(x, y))\sqrt{1 + \left(\frac{\partial z}{\partial x}\right)^2 + \left(\frac{\partial z}{\partial y}\right)^2} dx dy$
7. $\iint_S \mathbf{F} \cdot \mathbf{n} dS = \iint_R \mathbf{F}(\mathbf{r}(u, v)) \cdot (\mathbf{r}_u(u, v) \times \mathbf{r}_v(u, v)) du dv$
8. $\iint_S \mathbf{F} \cdot \mathbf{n} dS = \iint_R \mathbf{F}(x, y, z(x, y)) \cdot \left(-\frac{\partial z}{\partial x}, -\frac{\partial z}{\partial y}, 1 \right) dx dy$
9. $\iint_S \mathbf{F} \cdot \mathbf{n} dS = \iiint_T \nabla \cdot \mathbf{F} dV$
10. $\oint_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \iint_S (\nabla \times \mathbf{F}) \cdot \mathbf{n} dS$
11. $f(\mathbf{r}) = \int_{A_0}^{\mathbf{r}} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}$
12.
$$\begin{cases} x = \rho \sin \phi \cos \theta \\ y = \rho \sin \phi \sin \theta \\ z = \rho \cos \phi \end{cases} \implies dV = \rho^2 \sin \phi d\rho d\phi d\theta$$

$$\sin(2t) = 2 \sin t \cos t \quad \sin^2 t = \frac{1 - \cos(2t)}{2} \quad \cos^2 t = \frac{1 + \cos(2t)}{2}$$